

Kutatólaboratórium Szegedről Vietnamba

Új típusú élelmiszeripari kutatólaboratóriumot készített a Szegedi Vas- és Fémipari Ktsz, dr. Mészáros Lajosnak, a Szegedi József Attila Tudományegyetem Alkalmazottkémiai Intézete adjunktusának találmánya alapján. A különleges berendezés első példányát exportra: vietnami megrendelésre készült, s már el is indították rendeltetési helyére.

Az üveg és fémalkatrészek tömegéből álló laboratórium legfontosabb része

a példátlanul nagyhatású pneumatikus porlasztókészülék.

Ez, a különféle vegyi-, vagy élelmiszeripari anyagokat szinte füstfinomságúra alakítja, tehát a felületük a milliósorozásra is növekedhet. A kémiai anyagok így összeropaszta, a hagyományos vegyítés idejének a töredéke alatt egyesülnek. Hasonló a hatás például élelmiszeripari szárításhoz: az ilyen eljárásal zárt térbe felül beporlasztott folyékony élelmiszer meg-

szárad, mire lehull. A gyakorlatban ez jelentősen meggyorsítja a folyamatot.

egy ilyen elven működő közepes élelmiszeripari szárító — például levesporkészítő — üzem elfér egy szobákban.

A berendezés most elkészült első példányát tehát megfelel egy folyamatosan működő vegyipari- vagy élelmiszeripari üzemnek. Mivel a folyamatok rendkívül gyorsan, s emellett ugyanúgy mennek végbe mint egy nagy termelőüzemben, így az új típusú berendezés

kiválóan alkalmas

kutatólaboratóriumnak, tehát új gyártási módszerek kikísérletezésére. A Vietnami Demokratikus Köztársaságban élelmiszeripari kutatásokra használják majd. A ktsz terve szerint évente 25 ilyen berendezést gyárt, körülbelül 20 millió forint értékben.

D. B.

Mit költünk a Tiszára, belvízvédelemre?

Ha Szegeden és Csongrád megyében — a naptári évet véve alapul — összevetjük a tavaly lehullott csapadékot a sokévi átlaggal, azt láthatjuk, hogy 47 milliméter csapadékkal adós maradt a természet. 1969 első negyedében 2 milliméter híján 100 milliméter csapadéknak kellene lehullania, hogy egyenlő legyen a sokévi átlaggal. Az eddigi hóesés vastagsága mintegy 10 milliméter, éppen csak betakarja a földet. A törlesztésre nemigen törekszik a természet, ha csak ezután nem.

A jelek arra mutatnak — tájékoztatott bennünket Forgó László, az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság vezetője —, hogy az idén is aszályos esztendőre számíthatunk. A talajvíz jelenleg egy méterrel alacsonyabb, mint 1965 őszén és 1967 tavaszán között a legmagasabb volt. Tartós és magas tiszai vízállástól és nagy mennyiségű, jelentős károkat okozó belvítől az eddigi jelek szerint nem kell tartanunk. Ha csak nem lesz 30—40 centiméter magas hóréteg, amely az átfagyott föld felett hirtelen, egyik napról a másikra olvad el, s ugyanakkor nagyobb mennyiségű újabb csapadék kíséri. Az ilyesmi eléggé ritka.

Minden eshetőségre idejében és alaposan felkészült az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság. Bizonyítja ezt az is, hogy tavaly árvízvédelmi berendezések korszerűsítésére, folyamatszabályozásra együttvéve 12 és fél millió forintot fordított. Ebből az összegből magasztották meg több kilométer hosszán a Maros jobb partjának töltését, amely Szeged védelmét is biztosítja. Ugyanilyen munkát végeztek a Körös bal parti töltésén. A belvíz elleni biztonságra tavaly 17 milliót költöttek. Ebből jutott az úgynevezett pusztai új szivattyútelep építésére Hódmezővásárhely alatt. Jól emlékszünk, hogy az évekkal ezelőtti nagy belvíz ezt a részt elöntötte. Befejeződött az algyői főcsatorna beruházása, hasonlóképpen a Szilér-Baktó Fertő főcsatorna korszerűsítése. Mindkettő Szeged előtt úgynevezett övcsatorna szerepet tölti be. A csatlakozó dorozsma—majsai főcsatorna korszerűsítésére is kétféle fordítottak. Az úgynevezett féművek vonatkozásában Szeged és környéke megfelelően biztosított a belvizek ellen.

Árvízvédelemre az idén sem költenek kevesebbet, mint tavaly. Dóc térségében a Tisza jobb partján több kilométer hosszan 6 millió forint ráfordításával erősítik meg a töltést. Amint a Tisza vízállása megengedi, hozzákezdnek Csanyteleknél egy nagyobb arányú partbiztosításhoz, amelyre mintegy másfél milliót költenek.

A vízügyi igazgatóság területén, Csongrád megyében is, tovább folytatják a belvíz elleni védelmi rendszer kiépítését. Ebben eddig is nagy szerepet kapott a Kurca belvízrendszerének fejlesztése, amelynek összes költsége mintegy 60 millió forint. A befejező szakaszhoz az idén 12 milliót érő munka van hátra. További 20 millió forintot fordítanak belvíz elleni kisebb berendezésekre, korszerűsítést szolgáló munkákra, egyrészt a pusztai szivattyútelep kiépítésénél,

másrészt a dorozsma—majsai főcsatorna befejező munkálatainál.

Az utóbbi években építette ki a vízügyi igazgatóság a táppei gépezetét, amely eddig is összefogó központja volt a gépesített ár- és belvíz elleni védekezésnek. A továbbfejlesztés hároméves programot dolgoztak ki mintegy 40 millió forint ráfordítással. Ebből építenek az ipari részlegben egy háromhajtós műhelycsarnokot, utakat, szociális létesítményeket. Az idén megkezdett munkákra 13 millió forintot költenek, s a programot 1971-ben fejezik be. A gépesített központhoz közel, a MAHART-telep mellett építenek 4 és fél millió költséggel egy korszerű sójateret, ahol a vízügyi igazgatóság úszóműveit javíthatják és biztosíthatják vízi járműveik téli tárolását is. Ehhez a munkához is hozzákezdnek már kora tavasszal.

L. F.

Vasúti csomópont korszerűsítése

Szolnokon megkezdtek az ország egyik legszebb és legkorszerűbb személypályaudvarának építését. Az új pályaudvar némileg közelebb kerül a belvároshoz. 700 millió forintos költséggel megvalósuló munka négy év alatt fejeződik be.

A szolnoki személypályaudvar építése része a fontos vasúti csomópont teljes rekonstrukciójának. Első üteme, a korszerű automatikus technikai berendezésekkel felszerelt rendezőpályaudvar kialakítása, a múlt év november 7-re fejeződött be. (MTI)

Pilóták továbbképzése

MTI foto — Bajkó József felvétele

A mezőgazdasági repülőflotta pilótái Kaposvárott tanfolyamon tovább bővítik ismereteiket. Itt meg kell védeniük „jogosítványukat”, s a repülőgép vezetéséhez szükséges szolgálati igazolványukat is. Képünkön: A pilóták a rádió navigációs ismereteket gyakorolják egy AN-2-es gépen.

Laci elcsavargott

Tizenhárom éves kislány. A haja szőke, a szeme barna. Tanyán lakik. Pontos címe: Mórahalom, VII. kerület, széksóstói tanyák. Amikor találkoztam vele, egy rendőrtörzsőrmester előtt ült Szegeden. A neve, Laci. A vezeték nevét tapintatból nem írom le.

— Hol töltötte az éjszaka? — kérdezi tőle.
— Az állomáson.
— Nem igazoltattak?
— Nem. Azt hitték vonatra várok.
— Miért jöttél el Szegedre?

— Csak, jöttem. Gondoltam anyám testvérehez elmegyek.
— Tudod hol laknak?
— Azt nem tudom.
— Ittál szeszes italt?
— Egy keveset.
— Hol?
— A „Virágzóban”. Ott lagzi volt.

Következnek a tanúk, akikkel együtt utazott a vonaton, jegy nélkül. A tanúk tizenhat-tizenhét éves ipari tanulók. Tanyabeli szomszédok. Laci nevezi meg őket, azt mondja a Makra jó barátja, azt hallgassák ki. Behívják a Makrát, meg a Szűcsöt is.

— Hol találkoztatok össze Lacival?
— A vonaton. Azt mondta, hogy a rokonaihoz megy. Rokonokhoz nem ment. Hova is ment volna? A barátokkal elsétált az építőipari dolgozók szállodájáig, majd visszafordult és járta a várost. Közben ivott is. Sört és bort. Majd a vasútállomáson meghúzta magát éjjelre. Enni nem evett új év napján. Másnap kilencven fillérért vásárolt magának kenyert. Annyit evett január másodikán.

— Otthon is szoktál inni? — kérdezi tőle.
— Szoktam.
— A szüleid adják?
— Nem. Ott az üveg az ablakban. Öntök magamnak. Persze kiszolgálták már vendéglőben is. Eleinte tagadja, azt mondja, hogy a Móra Ferkó hozta ki a sötétségből, mert ő „nagyobb látás”, neki már adnak. Aztán a kistermetű és kislány Lacinak is adtak már, a mórahalmi kisvendéglőben.
— Jársz iskolába? — kérdelem én.
— Igen hetedikbe,
— Mindennap eljársz az iskolába?
— Igen.
— Milyen volt a tavalyi bizonyítvány?
— Kettő egész nyolc.
— S milyen lesz a mostani?
— Egyes.

Szegeden még alig járt. A városról beszél. Gyerekes még az elképzelése, mint ahogyan ő maga is kisgyermek. Testvéreiről is beszél, akik, már kiröppentek a családi fészekből. Talán jóra való gyerek ez a Laci?
— Szeretted a szüleidet? — kérdelem tőle.
— Igen.
— Ők is szeretnek téged?
— Kívár egy pillanatra, majd megrándítja a vállát.
— Biztos.
— Apukád hány éves?
— Nem tudom.
— Nem félsz, hogy megver ezért a kimaradásért?
— Kicsit ideges vagyok.
— Mivel szoktak verni?

— Leginkább nadrágszíjjal. Vestag szíja van Apámnak.
Tudom, hogy a rendőrség gépkocsival hazaviszi szüleimhez, de megkérdelem tőle:
— Ha nincs pénzed, hogyan utazol haza?
— Elgyalogolok, szeretek gyalogolni.
A rendőr megkérdezte, hogy akarok-e még valamit a fiútól. Mondtam, hogy nem, semmit sem akarok. Azt sem tudom, hogy elvertek-e a szülei, de így utólag mégis megkérdelem Lacitól: „Jó lesz ez így, fiú?”

Gazdag István

Miniszteri utasítás a kórházi felvételről

Gyakori viták megoldását jelenti az egészségügyi miniszter ez évi első utasítása az előzetes helybiztosítás nélkül kórházba szállított vagy ott felvételre jelentkező betegekkel kapcsolatos eljárásról.

Az utasítás többek között kimondja: a kórház vagy klinika illetékes orvosa köteles megvizsgálni és a vizsgálat eredménye szerint dönteni a felvételről akkor is, ha a beteget előzetes helybiztosítás nélkül szállítják be vagy jelentkeznek. Ha a beteggel kapcsolatos orvosi feladat egyáltalán nem vagy csak részben tartozik a kórház feladatkörébe (például szemészeti klinikára szállítanak lábsérüléssel beteget), de fennáll a

közvetlen életveszély, az orvos köteles a szükséges segítséget megadni.

A beteg más kórházba történő továbbszállítására vagy hazabocsátására csak akkor kerülhet sor, ha az orvos a szükséges segítséget megadta és a beteg felvételét más kórházba előzetesen biztosította.

A fel nem vett betegről az orvos köteles minden esetben nyilvántartó lapot felfektetni, a vizsgálatra vonatkozó adatokkal. Ha a beteget nem mentőszolgálat szállították be, a nyilvántartólap másodpéldányát át kell adni a betegnek azzal a figyelmeztetéssel, hogy azt más kórházba kerülése esetén, ottani orvosának, hazabocsátás esetén pedig kezelő orvosának adja át.

Újagyáramvizsgáló

Kitűnő minősítést kapott hétfői mintapéldány vizsgáján az Elektronikus Mérő-készülékek Gyára esztergomi gyáregységének legújabb agyáram vizsgáló berendezése, a tizenhat csatornás készülék. Az agy bioelektromos tevékenységét vizsgáló új berendezés a legnagyobb klinikák és kutató intézetek igényét is kielégíti. Az új gyártmánnyal az esztergomi üzem az EEG-t gyártó európai cégek élvonalába került.

Román küldöttség hazánkban

Vasile Gliga-nak, a Román Szocialista Köztársaság külügyminiszter-helyettesének vezetésével hétfőn delegáció érkezett Budapestre. A küldöttség itt-tartózkodása során megtárgyalja és aláírja az 1969-es, 1970-es évekre szóló magyar—román kulturális együttműködés munkatervét.

A vendégek fogadására a Nyugati pályaudvaron megjelent Molnár János művelődésügyi miniszterhelyettes is.

Hűhó

— a hó miatt Az ígéret számonkérése

A gyerekek, akik hógyógyozni, szánkózni szeretnének, arról panaszkodnak, hogy mit ér a tél hó nélkül. Az utcákat róvó emberek, az utakon közlekedő járművezetők szidják a házfelügyelőket és a köztisztasági vállalatot, mert az eddig hullott kevés havat sem takarították el rendesen. Persze, az iskolások szemrehányása az égieket illeti, mert a játékhoz a friss hó hiányzik. A felnőttek bosszankodása azonban érthetőbb és jogosabb, mert a szegedi járdakon és az utakon latyakká taposott — lassan egy hetes — hó a hanyagság következménye.

December közepén jelent meg az újságban az a tájékoztató, amely megnyugtató felkészülést ígért a hó szervenelt eltakarítására. Ebben a cikkben seprőgépekről, szállító munkára váró gépjárművekről, takarító brigádokról volt szó. S eddig — bár még nem is volt számottevő hóhullás — mindezekből itt-ott kapirgáló néhány embercsoportot és egy-két a hőkupacot összegyűjtő lovaszekeret láttunk. A lakóházak, intézmények, üzletek előtt a járdát kevesebb helyen takarították le, mint nem. Az utakon a villamosok mentén a közlekedési forgalom eléggé leköptatta

ugyan a havat, de ez nem az arra hivatott munkájának az eredménye. Ahol dolgoztak is valamit, ott meg az út szélén étkelnek napok óta az összedúrt kupacok. Nem kell messze menni, hogy mindezt meg lehessen állapítani. A Lenin körúton, a Széchenyi és a Klauzál téren, a Magyar Tanácsköztársaság útján a sugárutakon is ez a látvány fogad, nem beszélve a szintén forgalmas mellékutakról, mint a Mérey, az Attila, a Bocskai és a többi utca. A piactereken sem jó kedvvel toposnak vásárlók-eladók a hóban.

Pedig — a meteorológusok szerint — az igazi tél, a nagy hóesés még hátra van. A beköszöntő havas időjárás türelmes volt, szinte bizonyítékát akarta annak, valóban jó-e a felkészülés. A tapasztaltak nem azt mutatják. Ezért lenne helyes ha a tanácsai és a rendészeti hatóságok máris intézkednének arról: söpörjön mindenki a maga portáit elött, a köztisztasági vállalat pedig az utakon és az utak szélén vezesse el a szükséges munkát. De ne olyan tempóval, mint eddig hanem — ígéretéhez híven — szervezetteren és rendszeresen.

K. J.